

**CENTRUM TRANSKULTUROWYCH STUDIÓW POSTTOTALITARNYCH
WYDZIAŁ FILOLOGICZNY UW**

oraz

**ZAKŁAD STUDIÓW POLSKO-UKRAIŃSKICH
WYDZIAŁ STUDIÓW MIĘDZYNARODOWYCH I POLITYCZNYCH UJ**

Międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja naukowa

ROK 1991

***I JEGO DZIEDZICTWO HISTORYCZNO-KULTUROWE
W KRAJACH POSTKOMUNISTYCZNEJ EUROPY***

Konferencja z okazji 30-lecia rozpadu ZSRR

1-2 grudnia 2021 roku

**Honorowy Patronat Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego
Prof. dr hab. Przemysław Wiszewskiego**

Partnerzy organizacyjni:

Zakład Studiów Wschodnich UAM w Poznaniu

Instytut Literaturoznawstwa UŚ w Katowicach/Sosnowcu

Instytut Filologii, Narodowy Czarnomorski Uniwersytet im. Petra Mohyły w Mikołajowie (Ukraina)

Instytut Nauk Humanistycznych i Komunikacji Językowych, Państwowy Uniwersytet w Pskowie
(Rosja)

Partner Strategiczny: Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego,
Wojnowice-Wrocław

RAMOWY PROGRAM KONFERENCJI

Obrady i pozostałe konferencyjne wydarzenia odbywają się w formule on-line na platformie TEAMS

ŚRODA, 1 GRUDNIA 2021, SESJA PLENARNA

9.30-10.00 Logowanie się uczestników i konferencji

10.00-10.30 Otwarcie obrad

10.30-13.00 Obrady plenarne, część I

13.00-13.30 Przerwa

13.30-14.30 Wykład głównego mówcy prof. dr hab. Serhija Płochija
(Harvard University) - - wykład w jęz. ang.

14.30-16.50 Obrady plenarne, część II

16.50-17.00 Przerwa

17.00 Pokaz filmu *Babi Jar. Kontekst*, reż. Siergiej Łoznica (2021)

CZWARTEK, 2 GRUDNIA 2021, OBRADY W SEKCJACH

9.30-10.00 Logowanie się uczestników i konferencji

Sekcja 1: część I, godz. 10.00-12.00; przerwa 12.00-12.20; część II,
godz. 12.20-15.00; przerwa 15.00-16.00

Sekcja 2: część I, godz. 10.00-12.30, przerwa godz. 12.30.-13.00; część II,
godz. 13.00-15.30; przerwa 15.30-16.00

Sekcja 3: część I, godz. 10.00-12.00; przerwa 12.00-12.30; część II, godz.
12.30-15.20; przerwa 15.20-16.00

Sekcja 4: część I, godz. 10.00-12.20; przerwa 12.10-12.50 ; część II, godz.
12.50-15.30; przerwa 15.30-16.00

16.00-17.45 OBRADY PLENARNE ZAMYKAJĄCE KONFERENCJĘ

16.00-16.45 Wykład prof. dr. Tarasa Kuzio (Henry Jackson Society think tank, London and National University Kyiv Mohyla Academy, Ukraine) – wykład w jęz. ang.

16.45-17.45 Prezentacja książki *Meandering in Transition. Thirty Years of Reforms and Identity in Post-Communist Europe*, Ed. Ostap Kushnir and Oleksandr Pankieiev (Lexington Books, 2021)

KOMITET PROGRAMOWY KONFERENCJI: prof. dr hab. Bogusław Bakula (UAM w Poznaniu, Polska), prof. dr hab. Mária Bátorová (Słowacka Akademia Nauk, Bratysława, Słowacja), prof. dr hab. Vitaly Chernetsky (University of Kansas, Lawrence, KS, USA), prof. dr hab. Piotr Fast (Uniwersytet Śląski, Katowice/Sosnowiec, Polska), prof. dr hab. Tamara Hundorowa (Narodowa Akademia Nauk Ukrainy w Kijowie, Ukraina / Ukraiński Wolny Uniwersytet w Monachium, Niemcy), prof. dr hab. Andrzej de Lazari (Uniwersytet Łódzki, Polska), dr hab. Alicja Nowak (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska).

KOMITET ORGANIZACYJNY KONFERENCJI:

Kierownik naukowy: prof. dr hab. Agnieszka Matusiak

Koordynator ze strony Zakładu Studiów Polsko-Ukraińskich UJ: dr Denys Pilipowicz

Członkowie: prof. dr hab. Monika Wolting, prof. dr hab. Ołeksandr Pronkewicz, prof. dr hab. Ilona Motejunajte, dr hab. Andrzej Polak, prof. UŚ, dr hab. Elżbieta Tyszkowska-Kasprzak, prof. UW, dr Tomasz Nakoneczny

Sekretarze konferencji: dr Joanna Bobula, dr Joanna Małgorzata Banachowicz, dr Aniela Radecka

SESJA PLENARNA

ŚRODA, 1 GRUDNIA 2021 r.

Link dostępu:

10.00-10.30 Otwarcie obrad i przywitanie uczestników konferencji przez:

1. JM Rektora UWr

Prof. dr hab. Przemysław Wiszewskiego

2. Dziekana Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ

Dr hab. Pawła Laidlera, prof. UJ

3. Prodziekan ds. nauki i współpracy z zagranicą Wydziału Filologicznego UWr

Dr hab. Justyny Ziarkowskiej, prof. UWr

4. Dyrektora Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu

Laurynasa Vaičiūnasa

OBRADY PLENARNE, część I godz. 10.30-13.30

Moderatorki: prof. dr hab. Agnieszka Matusiak, dr hab. Alicja Nowak, prof. UJ

10.30.-10.50 prof. dr hab. Andrzej de Lazari (Uniwersytet Łódzki, Polska)

Liberalne „Ja” i prawicowe „My” w Polsce i w Rosji

10.50-11.10 prof. dr hab. Marija Czerniak (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Aleksandra Hercena w Petersburgu, Rosja)

Мифологизация советского прошлого в российской массовой литературе

11.10-11.30 dr hab. Małgorzata Abassy, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Polska)

„Modernizacja” i „społeczeństwo obywatelskie”: „bojowe zawołania” epoki postradzieckiej

11.30-11.50 prof. dr Alina Mozolevska (Państwowy Czarnomorski Uniwersytet im. Petra Mohyly, Mikołajów, Ukraina)

The Role of Post-soviet Nostalgia in the Conceptualization of Counter-discourse in Ukrainian Political Communication

11.50-12.10 **prof. dr hab. Natalia Jakovenko** (Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, Ukraina)

The impact of 1991 Events on Ukraine's European Aspirations

12.10-12.30 **dr hab. Krzysztof Fedorowicz, prof. UAM** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Konflikty zbrojne na Kaukazie Południowym i ich wpływ na proces transformacji w regionie

12.30-13.00 DYSKUSJA

13.00-13.30 PRZERWA

WYKŁAD GŁÓWNEGO MÓWCY 13.30-14.30

PROF. DR HAB. SERHII PLOKHII

(Harvard University, Cambridge, MA, USA)

Who Killed the Soviet Union? Revisiting the Soviet Collapse Thirty Years Later

Serhii Plokhii is the Mykhailo Hrushevsky Professor of Ukrainian History and the director of the Ukrainian Research Institute at Harvard University. A leading authority on Eastern Europe, he has published extensively on the international history of the region. His books won numerous awards, including the Lionel Gelber Prize for the best English-language book on the international relations for *The Last Empire: The Final Days of the Soviet Union* (2014), Taras Shevchenko National Prize (Ukraine) for *The Gates of Europe: A History of Ukraine* (2015), and Ballie Gifford Prize and Pushkin House Book Prize, UK for *Chernobyl: History of a Tragedy*, (2018). His latest book, *Nuclear Folly: A History of the Cuban Missile Crisis* was released in April 2021.

OBRADY PLENARNE, część II, godz. 14.30-16.40

Moderatorzy: prof. dr hab. Piotr Fast, dr Tomasz Nakoneczny

14.30-14.50 **prof. dr hab. Mária Bátorová** (Słowacka Akademia Nauk, Bratysława, Słowacja)

Slovak Culture after the Velvet Revolution of 1989

14.50-15.10 **prof. dr hab. Hanna Barvenava** (Białoruska Akademia Nauk w Mińsku/Stypendystka programu UAM w Poznaniu „Solidarni z Białorusią”)

Co objawiła kultura Białorusi w ciągu minionych 30 lat

15.10-15.30 **prof. dr hab. Joanna Orska** (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

Awangardy Czechosłowacji i Polski: surrealizm w poezji i sztuce socjalistycznej i post-socjalistycznej w ujęciu transnarodowym

15.30-15.50 **dr hab. Marek Jedliński, prof. UAM** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Geneza i kształtowanie się rosyjskiego tradycjonalizmu kulturowego po rozpadzie ZSRR

15.50-16.10 **dr hab. Anna Skotnicka, prof. UJ** (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska)

Rok 1991 w rosyjskiej prozie

16.10-16.30 **prof. dr hab. Ołeksandr Pronkewicz** (Państwowy Czarnomorski Uniwersytet im. Petra Mohyły w Mikołajowie, Ukraina)

Rhetoric of „Liberation” in Sergiy Loznitsa’s Documentary Film “The Event”: a Critical Look from 2021

16.30-16.50 DYSKUSJA

16.50-17.00 PRZERWA

Pokaz filmu, godz. 17.00

„BABI JAR. KONTEKST”

Reżyseria: Siergiej Łoznica, Produkcja: TOMS & VOID (2021)

Premiera światowa: 11.07.2021; ukraińska: 6.10.2021

PREZENTACJĘ POPRZEDZI SPOTKANIE Z REŻYSEREM

Prowadzenie: Agnieszka Matusiak

Tłumaczenie: Łarysa Łeszczenko

"BABI YAR. CONTEXT". Based entirely on archive footage, the film reconstructs the events leading up to the massacre of 33 771 Jews in German occupied Kiev in September 1941, and the aftermath of the tragedy. "Just as other Holocaust crimes, the tragedy of Babi Yar is

almost devoid of authentic visual representation - Nazi authorities banned photo and film cameras from the places of mass executions. However, it is possible to reconstruct its historical context through archive footage, documenting the years of German occupation of Ukraine. My aim is to plunge the spectator into the atmosphere of the time." – comments Loznitsa.

Sergei Loznitsa was born on 5th September, 1964 in the city of Baranovitchi, in Belarus. At that time Belarus was part of the Soviet Union. Later his family moved to Kiev, Ukraine, where Loznitsa finished high school.

In 1981 he was admitted to Kiev Polytechnic Institute, with the major in applied mathematics and control systems. In 1987 he graduated with a degree in engineering and mathematics. From 1987 through 1991 Sergei Loznitsa was employed as a scientist at the Institute of Cybernetics. He was involved in the development of expert systems, artificial intelligence and decision-making processes. In addition to his main job, Loznitsa worked as a translator from Japanese. During that time he developed a strong interest in cinematography and in 1991 he applied to the Russian State Institute of Cinematography in Moscow. After passing a very vigorous selection process, Sergei Loznitsa was admitted to the Institute. He studied in the studio of Nana Dzhordzhadze. In 1997 he graduated with honors with the major in movie production and direction.

From 2000 he had been producing works in the Studio of Documentary Films in St. Petersburg. In 2000 he was awarded the "Nipkov program" grant in Berlin. In 2001 Loznitsa immigrated with his family to Germany.

Sergei Loznitsa has directed 22 internationally acclaimed documentary and 4 feature films.

His first two feature films, *My Joy* (Schastye moe), 2010 and *In the Fog* (V tumane), 2012 had their world premieres at the Festival de Cannes, where *In the Fog* received the FIPRESCI prize. Loznitsa's feature-length documentary film *Maidan*, dedicated to the Ukrainian Revolution, premiered in 2014 at the Festival de Cannes. His feature-length documentary film *The Event* (Sobytie) that revisits the dramatic moments of August 1991 in the USSR, a failed coup d'état attempt (known as Putsch) premiered at la Biennale di Venezia in 2015. Followed by *Austerlitz* in 2016 also celebrating its world premiere in Venice, a feature-length documentary, observing visitors to memorial sites on the territory of former concentration camps in Germany. Loznitsa's third feature film, *A Gentle Creature* (Krotkaya), nominated for the Palme d'Or, premiered in Cannes in 2017. In 2018 Sergei Loznitsa presented three new films at the world's most acclaimed international film festivals: *Victory Day*, filmed at Treptower Park in Berlin, a memorial park dedicated to the victory of the Soviet Union over Nazi-Germany, premiered at the BERLINALE, the International Film Festival in Berlin, and was nominated for the best feature-length documentary. Followed by the world premiere of Loznitsa's forth feature film *Donbass* at the Festival de Cannes in the Un Certain Regard section for which Sergei Loznitsa was awarded as the best director. *The Trial* (Process), for which Loznitsa used archival chronicles depicting the first of the Moscow Trials from 1930, premiered at la Biennale di Venezia in September the same year. In 2019 "State Funeral", Loznitsa's latest documentary film, premiered out of competition at the 76th Biennale di Venezia. Made out of mostly unseen before archive footage from March 1953 the film presents the funeral of Joseph Stalin as the culmination of the dictator's personality cult.

SEKCJA NR 1

CZWARTEK, 2 GRUDNIA 2021

Moderatorka: dr hab. Elżbieta Tyszkowska-Kasprzak, prof. UW

10.00 – 10.20 **Д.ф.н. Элеонора Шафранская, доцент** (Московский городской педагогический университет, Россия)

Архивный вектор в современной русской литературе

10.20 – 10.40 **Д.ф.н. Альфия Исламовна Смирнова, профессор** (Московский городской педагогический университет, Россия)

Роман-травелог Гузель Яхиной «Эшелон на Самарканд»: от изживания исторической травмы к авторской мифологии

10.40 – 11.00 **К.ф.н. Наталья Алексеевна Непомнящих** (Институт филологии СО РАН [ИФЛ СО РАН], Россия)

Современная драматургия: три авторские стратегии изображения советского прошлого (Николай Коляда, Ярослава Пулинович, Юлия Тупикина)

11.00 – 11.20 **Dr Rashmi Doraiswamy, prof.** (MMAJ Academy of International Studies, Jamia Millia Islamia, Индия)

«Время секонд-хэнд» Светланы Алексиевич: жизнь в двух мирах одновременно

11.20 – 11.40 **Д.ф.н. Илона Витаутасовна Мотеюнайте, профессор** (Псковский государственный университет, Россия)

О двух постсоветских генералах: романы Георгия Владимова «Генерал и его армия» и Тимура Кибирова «Генерал и его семья»

11.40 – 12.00 Dyskusja

12.00 – 12.20 PRZERWA

Moderatorka: Д.ф.н. Илона Витаутасовна Мотеюнайте, профессор

12.20 – 12.40 **Профессор Ранджана Саксена** (Делийский университет, Индия)

«Крещенные крестами. Записки на коленках» Э. Кочергина. Истории, память, воспоминания

12.40 – 13.00 **Dr hab. Aleksandra Zywert, prof. UAM** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

«Неищживых, ищмертвых» (Сергей Лебедев, «Людиавгуста»)

13.00 – 13.20 **К.ф.н. Светлана Алексеевна Мартянова, доцент** (Владимирский государственный университет им. Александра Григорьевича и Николая Григорьевича Столетовых, Россия)

Репрезентация советского прошлого в произведениях Т.Ю. Кибирова

13.20 – 13.40 **Д.ф.н. Анна Ивановна Станкевич, профессор** (Даугавпилсский университет, Россия)

«Время, из которого выкачали вечность»: романы Е. Водолазкина «Авиатор» и «Оправдание Острова»

13.40 – 14.00 **Prof. Ранджана Банерджи** (Университет им. Джавахарлала Неру, Индия)

Семейная сага как призма для переосмысления истории Советской России (На основе романа Елены Чижовой «Город, написанный по памяти»)

14.00 – 14.20 **Dr hab. Elżbieta Tyszkowska-Kasprzak, prof. UWr** (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

Советское детство. Образ советской действительности в антологии «Без очереди»

14.20 – 14.40 **Prof. dr hab. Людмила Шевченко** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Polska)

Художественное осмысление советской и постсоветской повседневности в русской прозе последних десятилетий

14.40 – 15.00 Dyskusja

15.00-16.00 PRZERWA

WYKŁAD PODSUMOWUJĄCY KONFERENCYJNE OBRADY

GODZ. 16.00-16.45

Prof. dr Taras Kuzio

(Associate Research Fellow at the Henry Jackson Society think tank, London and Professor at the Department of Political Science, National University Kyiv Mohyla Academy, Ukraine)

Soviet Legacies on Identity in the Post-Soviet Space and How They are Orientalised in the West

PREZENTACJA KSIĄŻKI

GODZ. 16.45-17.45

Meandering in Transition

Thirty Years of Reforms and Identity in Post-Communist Europe

Ed. Ostop Kushnir and Oleksandr Pankieiev,
(Lexington Books, 2021)

Prowadzący: prof. dr hab. Oleksandr Pronkewicz (Państwowy Czarnomorski Uniwersytet im. Petra Mohyły w Mikołajowie, Ukraina)

Uczestnicy:

Oleksandr Pankieiev is a research coordinator at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta

Ostop Kushnir is an assistant Professor at Lazarski University (Poland)

Mykola Riabchuk is a senior researcher at the Institute of Political Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine and a lecturer at the University of Warsaw

Assen Slim is an economist, senior lecturer, and the director of research at the National Institute of Oriental Languages and Civilizations (INALCO) in Paris

Serena Giusti is the head of the Programme on Eastern Europe, Russia and Eurasia at the Sant'Anna School of Advanced Studies in Pisa, senior associate research fellow at the Institute for International Studies (ISPI) in Milan, a member of the OSCE Reflection Group on European Security, and on the Advisory Board of Women in International Security – Italy

Z recenzji wydawniczych:

A comprehensive, well-structured, and thoughtful approach to the institutional, social, economic, and cultural transformations of Europe in recent times. The contributors realize the amplitude of these changes and help the readers grasp the short and long term implications of the unfinished European project. This collection of intellectually compelling and analytically insightful chapters is both timely and inspiring.

– **Vladimir Tismaneanu, Professor of Politics, University of Maryland (College Park)**

Thirty years after the collapse of communism, can the old 'Eastern Europe' or Central and Eastern Europe (CEE) still be considered a coherent region separate from the cultures and countries that surround it? How far have the societies, cultures, economies and political systems moved away from their communist past? This valuable and innovative volume provides a unique perspective on these important questions. It examines the view from within the region. But it also looks at these questions from the point of view of Western Europe as well as countries further removed – including Japan, China, and the Middle East. The result is a uniquely global perspective that one almost never sees in other volumes.

– **Lucan Ahmad Way, University of Toronto**

Meandering in Transition is a collection of articles that helps us understand what has happened in Europe and with Europe after the fall of the Berlin Wall and the disintegration of the Soviet Union.

Transformed has been not only the borders, societies, identities and visions of the past and future, but also the scope of the region itself, as the old Eastern Europe has been joined by the republics of the western USSR. Back in the 1990s at the pick of the popularity of the “transitology” studies everyone wanted to know where the transition would eventually lead. Now we have an answer provided by some of the best scholars in the field. Essential read for anyone who wants to understand not only what happened with the region in the last thirty years but also what is happening there today.

– Serhii Plokhy, Harvard University

SEKCJA NR 2

CZWARTEK, 2 GRUDNIA 2021

Część I: Oblicza transformacji systemowej. Kontekst społeczno-kulturowy

Moderatorka: dr Magdalena Lachowicz (Zakład Studiów Wschodnich UAM w Poznaniu, Polska)

10.00-10.20 **prof. Oksana Mikheieva** (Ukraiński Katolicki Uniwersytet we Lwowie, Ukraina/Europejski Uniwersytet Viadrina, Frankfurt nad Odrą, Niemcy)

The Development of National Identities in Ukraine (1991-2020)

10.20-10.40 **dr Guzel Yusupova**, (RANEPA Rosyjska Prezydencka Akademia Ekonomii Narodowej i Administracji Publicznej, Sankt Petersburg, Rosja)

Ethnic Minorities in the Nationalizing Context: Everyday Ethnicity and Cultural Revitalization in Tatarstan

10.40-11.00 **dr Vera Dubina**, (Moskiewska Wyższa Szkoła Nauk Społecznych i Ekonomicznych, Moskwa, Rosja)

"История в мелкий горошек": историческая наука в публичном пространстве 1990х гг в России

11.00-11.20 **mgr Elena Gordienko** (RANEPA Rosyjska Prezydencka Akademia Ekonomii Narodowej i Administracji Publicznej, Sankt Petersburg, Rosja)

Документальный театр как средство осмысления прошлого: российские спектакли о советской и постсоветской истории

11.20-11.40 **dr Svetlana Shakirova** (Uniwersytet Zarządzania / Kazachski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny, Ałmaty, Kazachstan)

Женское движение и гендерная политика в Казахстане: постсоветский контекст

11.40-12.00 **dr Spolveiga Daugirdaitė** (Uniwersytet Wileński, Litwa)

January 13, 1991, in Lithuanian art

12.00-12.30 Dyskusja

12.30-13.00 PRZERWA

Część II: Tożsamość międzynarodowa obszaru postsowieckiego 30 lat po upadku ZSRS

Moderator: dr hab. Michał Wawrzonek, prof. AIK (Akademia Ignatianum w Krakowie, Polska)

13.00-13.20 **dr hab. Tomasz Stępniewski, prof. KUL** (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Polska)

Jaka polityka Unii Europejskiej w dobie wojny Rosji z Ukrainą na Donbasie?

13.20-13.40 **dr Nelly Bekus** (University of Exeter, Wielka Brytania)

Protest Imaginaries and the (Former) Post-Soviet Identity Dilemmas in Belarus

13.40-14.00 **dr Andrzej Szabaciuk** (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Polska)

Polityka imigracyjna Federacji Rosyjskiej jako narzędzie przeciwdziałania zapaści demograficznej w państwie

14.00-14.20 **dr hab. Antonina Kozyrskaja, prof. UMK** (Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)

Status języka rosyjskiego na obszarze poradzieckim

14.20-14.40 **dr Rafał Kęsek** (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska)

Oligarchia w życiu politycznym i gospodarczym wybranych państw postsowieckich. Perspektywa porównawcza

14.40-15.00 **dr hab. Michał Wawrzonek, prof. AIK** (Akademia Ignatianum w Krakowie, Polska)

Polityka pamięci w Europie Wschodniej – przypadek Ukrainy

15.00-15.30 Dyskusja

15.30-16.00 PRZERWA

WYKŁAD PODSUMOWUJĄCY KONFERENCYJNE OBRADY

GODZ. 16.00-16.45

Prof. dr Taras Kuzio

(Associate Research Fellow at the Henry Jackson Society think tank, London and Professor at the Department of Political Science, National University Kyiv Mohyla Academy, Ukraine)

Soviet Legacies on Identity in the Post-Soviet Space and How They are Orientalised in the West

PREZENTACJA KSIĄŻKI

GODZ. 16.45-17.45

Meandering in Transition

Thirty Years of Reforms and Identity in Post-Communist Europe

Ed. Ostap Kushnir and Oleksandr Pankieiev

(Lexington Books, 2021)

Prowadzący: prof. dr hab. Oleksandr Pronkewicz (Państwowy Czarnomorski Uniwersytet im. Petra Mohyły w Mikołajowie, Ukraina)

Uczestnicy:

Oleksandr Pankieiev is a research coordinator at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta

Ostap Kushnir is an assistant Professor at Lazarski University (Poland)

Mykola Riabchuk is a senior researcher at the Institute of Political Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine and a lecturer at the University of Warsaw

Assen Slim is an economist, senior lecturer, and the director of research at the National Institute of Oriental Languages and Civilizations (INALCO) in Paris

Serena Giusti is the head of the Programme on Eastern Europe, Russia and Eurasia at the Sant'Anna School of Advanced Studies in Pisa, senior associate research fellow at the Institute for International Studies (ISPI) in Milan, a member of the OSCE Reflection Group on European Security, and on the Advisory Board of Women in International Security – Italy

Z recenzji wydawniczych:

A comprehensive, well-structured, and thoughtful approach to the institutional, social, economic, and cultural transformations of Europe in recent times. The contributors realize the amplitude of

these changes and help the readers grasp the short and long term implications of the unfinished European project. This collection of intellectually compelling and analytically insightful chapters is both timely and inspiring.

– **Vladimir Tismaneanu, Professor of Politics, University of Maryland (College Park)**

Thirty years after the collapse of communism, can the old 'Eastern Europe' or Central and Eastern Europe (CEE) still be considered a coherent region separate from the cultures and countries that surround it? How far have the societies, cultures, economies and political systems moved away from their communist past? This valuable and innovative volume provides a unique perspective on these important questions. It examines the view from within the region. But it also looks at these questions from the point of view of Western Europe as well as countries further removed – including Japan, China, and the Middle East. The result is a uniquely global perspective that one almost never sees in other volumes.

– **Lucan Ahmad Way, University of Toronto**

Meandering in Transition is a collection of articles that helps us understand what has happened in Europe and with Europe after the fall of the Berlin Wall and the disintegration of the Soviet Union. Transformed has been not only the borders, societies, identities and visions of the past and future, but also the scope of the region itself, as the old Eastern Europe has been joined by the republics of the western USSR. Back in the 1990s at the pick of the popularity of the “transitology” studies everyone wanted to know where the transition would eventually lead. Now we have an answer provided by some of the best scholars in the field. Essential read for anyone who wants to understand not only what happened with the region in the last thirty years but also what is happening there today.

– **Serhii Plokhy, Harvard University**

SEKCJA NR 3

CZWARTEK, 2 GRUDNIA 2021

Część I CERKIEW GRECKOKATOLICKA W DOBIE TRANSFORMACJI SYSTEMOWEJ

Moderator: prof. dr hab. Igor Hałagida (Uniwersytet Gdański, Polska)

10.00-10.20 **o. Taras Bublyk** (Ukraiński Katolicki Uniwersytet, Lwów, Ukraina)

Od katakumb do wolności: UCGK w okresie przemian społeczno-politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej pod koniec lat 80. i na początku lat 90.

10.20-10.40 **prof. dr hab. Igor Hałagida** (Uniwersytet Gdański, Polska)

Українська Греко-Католицька Церква в період перемін зламу 1980/1990-х рр. (cassus Польщі)

10.40-11.00 **dr hab. Ołeh Turij** (Ukraiński Katolicki Uniwersytet, Lwów, Ukraina)

Український католицький університет: візія та місія

11.00-12.00 Dyskusja z udziałem zaproszonych gości

Dyskutanci:

o. dr Bohdan Prach, rektor Ukraińskiego Katolickiego Uniwersytetu we Lwowie (Ukraina)

prof. dr hab. Myrosław Marynowicz, dysydent polityczny, prorektor Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego we Lwowie, działacz społeczny, współzałożyciel Ukraińskiej Grupy Helsińskiej i ukraińskiej Amnesty International, laureat Nagrody im. Jerzego Giedroycia

Mirosław Czech, poseł na sejm II i III kadencji, publicysta „Gazety Wyborczej”

12.00-12.30 PRZERWA

Część II UKRAIŃSKIE TRANSFORMACJE SPOŁECZNO-KULTUROWE PO 1991 ROKU

Moderator: dr Denys Pilipowicz (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska)

12.30-12. 50 **prof. dr hab. Valentyna Kharkhun** (Narodowy Uniwersytet im. Nikołaja Gogoła w Niżynie, Ukraina)

Allocating the Past: Ukrainian Parks of Soviet Monuments

12.50-13.10 **prof. dr hab. Ludmyła Tarnaszynska** (Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów)

Ціна свободи: дискурс жертвності покоління українських шістдесятників

13.10-13.30 **dr Joanna Bobula** (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska)

Działania teatralne w przestrzeni publicznej na przykładzie projektu sztuki współczesnej Gogolfest [ГОГОЛЬФЕСТ]

13.30-13.50 **dr Marta Zambrzycka** (Uniwersytet Warszawski, Polska)

Sztuka ukraińska wobec dziedzictwa totalitaryzmu na podstawie serii fotograficznych Arsena Sawadowa

13.50-14.10 **dr Ryszard Kupidura** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Kiedy lubiliśmy rozmawiać o przeszłości albo polsko-ukraińskie dyskusje na łamach „Kultury” i „Zeszytów Historycznych” w latach 1989-1994

14.10-14.30 **dr Michał Siudak** (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska)

Ukraińska polityka historyczna 30 lat po upadku ZSRS

14.30-14.50 **dr Olga Kich-Maslej** (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska)

Stan badań nad dziedzictwem terenów postmigracyjnych południowo-wschodniej Polski (objętych wysiedleniem ludności ukraińskiej w latach 1944-1947 i 1951) przed i po przemianach polityczno-ustrojowych w Polsce i w Ukrainie

14.50-15.20 Dyskusja

15.20-16.00 PRZERWA

WYKŁAD PODSUMOWUJĄCY KONFERENCYJNE OBRADY

GODZ. 16.00-16.45

Prof. dr Taras Kuzio

(Associate Research Fellow at the Henry Jackson Society think tank, London and Professor at the Department of Political Science, National University Kyiv Mohyla Academy, Ukraine)

Soviet Legacies on Identity in the Post-Soviet Space and How They are Orientalised in the West

PREZENTACJA KSIĄŻKI

GODZ. 16.45-17.45

Meandering in Transition

Thirty Years of Reforms and Identity in Post-Communist Europe

Ed. Ostap Kushnir and Oleksandr Pankieiev

(Lexington Books, 2021)

Prowadzący: prof. dr hab. Oleksandr Pronkewicz (Państwowy Czarnomorski Uniwersytet im. Petra Mohyły w Mikołajowie, Ukraina)

Uczestnicy:

Oleksandr Pankieiev is a research coordinator at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta

Ostap Kushnir is an assistant Professor at Lazarski University (Poland)

Mykola Riabchuk is a senior researcher at the Institute of Political Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine and a lecturer at the University of Warsaw

Assen Slim is an economist, senior lecturer, and the director of research at the National Institute of Oriental Languages and Civilizations (INALCO) in Paris

Serena Giusti is the head of the Programme on Eastern Europe, Russia and Eurasia at the Sant'Anna School of Advanced Studies in Pisa, senior associate research fellow at the Institute for International Studies (ISPI) in Milan, a member of the OSCE Reflection Group on European Security, and on the Advisory Board of Women in International Security – Italy

Z recenzji wydawniczych:

A comprehensive, well-structured, and thoughtful approach to the institutional, social, economic, and cultural transformations of Europe in recent times. The contributors realize the amplitude of these changes and help the readers grasp the short and long term implications of the unfinished European project. This collection of intellectually compelling and analytically insightful chapters is both timely and inspiring.

– Vladimir Tismaneanu, Professor of Politics, University of Maryland (College Park)

Thirty years after the collapse of communism, can the old 'Eastern Europe' or Central and Eastern Europe (CEE) still be considered a coherent region separate from the cultures and countries that surround it? How far have the societies, cultures, economies and political systems moved away from their communist past? This valuable and innovative volume provides a unique perspective on these important questions. It examines the view from within the region. But it also looks at these questions from the point of view of Western Europe as well as countries further removed – including Japan, China, and the Middle East. The result is a uniquely global perspective that one almost never sees in other volumes.

– Lucan Ahmad Way, University of Toronto

Meandering in Transition is a collection of articles that helps us understand what has happened in Europe and with Europe after the fall of the Berlin Wall and the disintegration of the Soviet Union. Transformed has been not only the borders, societies, identities and visions of the past and future, but also the scope of the region itself, as the old Eastern Europe has been joined by the republics of the western USSR. Back in the 1990s at the pick of the popularity of the “transitology” studies everyone wanted to know where the transition would eventually lead. Now we have an answer provided by some of the best scholars in the field. Essential read for anyone who wants to understand not only what happened with the region in the last thirty years but also what is happening there today.

– Serhii Plokhy, Harvard University

SEKCJA NR 4

CZWARTEK, 2 GRUDNIA 2021

Część I Moderator: dr hab. Andrzej Polak, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska)

10.00-10.20 **prof. dr hab. Mykoła Zhurba** (Ługański Regionalny Instytut Podyplomowej Oświaty Pedagogicznej, Siewierodoneck, Ukraina)

Demokratyczne perwersje ukraińskiego społeczeństwa jako postsowiecka spuścizna

10.20-10.40 **dr Natalia Teres** (Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, Ukraina)

Топоніміка Києва в часи демократичного транзиту: від тоталітарного до національно-державного контенту

10.40-11.00 **dr Tomasz Lachowski** (Uniwersytet Łódzki, Polska)

Ludobójstwo to nie tylko fizyczna eksterminacja. Sowieckie zbrodnie na narodach Europy Środkowo-Wschodniej: refleksja prawnomiędzynarodowa

11.00-11.20 **dr Bartłomiej Garczyk** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Polska diaspora w Kazaniu po 1991 roku

11.20.-11.40 **dr hab. Agata Domachowska**, prof. UMK (Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)

„Tito wiecznie żywy” – czarnogórska pamięć o jugosłowiańskim przywódcy

11.40-12.10 Dyskusja

12.10-12.50 PRZERWA

Część II Moderatorka: dr hab. Małgorzata Abassy, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska)

12.50-13.10 **dr Andrzej Madej** (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

Współczesny dyskurs tożsamościowy na literackiej mapie Andrzeja Stasiuka

13.10-13.30 **dr Joanna Małgorzata Banachowicz** (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

Echa „Podróży zimowej” Petera Handkego, czyli pisarz w ogniu krytyki. O konsekwencjach literackiej fascynacji baśniową Jugosławią w twórczości austriackiego noblisty

13.30-13.50 **dr Tetiana Dzyadevych** (New College of Florida, Sarasota, USA)

The Promise of an Early Post-Time in the Context of Post-Thru: “The Moscoviad” by Yuri Andrukhovych and “Generation P” by Victor Pelevin

13.50-14.10 **dr hab. Andrzej Polak**, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska)

Nagrody literackie w Rosji po przełomie 1991 roku. Ideologia a rynek

14.10-14.30 **dr Tomasz Nakoneczny** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Postsowiecka Rosja w optyce Zachodu: dyskursywne formy mapowania

14.30-14.50 **dr Joanna Kula** (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

„Jak nazywa się to miejsce?” Wojna czeczeńska w zbiorze esejów „Mapa ojczyzny” Piotra Wajla

14.50-15.10 **dr Jan Witczak** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Przedtotalitarne przykłady komunizującej kinematografii RFSSR okresu niemego w kontekście redefinicji kulturalnego dziedzictwa przeszłości Rosji po 1991 roku

15.10-15.30 Dyskusja

15.30-16.00 PRZERWA

WYKŁAD PODSUMOWUJĄCY KONFERENCYJNE OBRADY

GODZ. 16.00-16.45

Prof. dr Taras Kuzio

(Associate Research Fellow at the Henry Jackson Society think tank, London and Professor at the Department of Political Science, National University Kyiv Mohyla Academy, Ukraine)

Soviet Legacies on Identity in the Post-Soviet Space and How They are Orientalised in the West

PREZENTACJA KSIĄŻKI
GODZ. 16.45-17.45

Meandering in Transition
Thirty Years of Reforms and Identity in Post-Communist Europe
Ed. Ostap Kushnir and Oleksandr Pankieiev
(Lexington Books, 2021)

Prowadzący: prof. dr hab. Oleksandr Pronkewicz (Państwowy Czarnomorski Uniwersytet im. Petra Mohyły w Mikołajowie, Ukraina)

Uczestnicy:

Oleksandr Pankieiev is a research coordinator at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta

Ostap Kushnir is an assistant Professor at Lazarski University (Poland)

Mykola Riabchuk is a senior researcher at the Institute of Political Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine and a lecturer at the University of Warsaw

Assen Slim is an economist, senior lecturer, and the director of research at the National Institute of Oriental Languages and Civilizations (INALCO) in Paris

Serena Giusti is the head of the Programme on Eastern Europe, Russia and Eurasia at the Sant'Anna School of Advanced Studies in Pisa, senior associate research fellow at the Institute for International Studies (ISPI) in Milan, a member of the OSCE Reflection Group on European Security, and on the Advisory Board of Women in International Security – Italy

Z recenzji wydawniczych:

A comprehensive, well-structured, and thoughtful approach to the institutional, social, economic, and cultural transformations of Europe in recent times. The contributors realize the amplitude of these changes and help the readers grasp the short and long term implications of the unfinished European project. This collection of intellectually compelling and analytically insightful chapters is both timely and inspiring.

– **Vladimir Tismaneanu, Professor of Politics, University of Maryland (College Park)**

Thirty years after the collapse of communism, can the old 'Eastern Europe' or Central and Eastern Europe (CEE) still be considered a coherent region separate from the cultures and countries that surround it? How far have the societies, cultures, economies and political systems moved away from their communist past? This valuable and innovative volume provides a unique perspective

on these important questions. It examines the view from within the region. But it also looks at these questions from the point of view of Western Europe as well as countries further removed – including Japan, China, and the Middle East. The result is a uniquely global perspective that one almost never sees in other volumes.

– **Lucan Ahmad Way, University of Toronto**

Meandering in Transition is a collection of articles that helps us understand what has happened in Europe and with Europe after the fall of the Berlin Wall and the disintegration of the Soviet Union. Transformed has been not only the borders, societies, identities and visions of the past and future, but also the scope of the region itself, as the old Eastern Europe has been joined by the republics of the western USSR. Back in the 1990s at the pick of the popularity of the “transitology” studies everyone wanted to know where the transition would eventually lead. Now we have an answer provided by some of the best scholars in the field. Essential read for anyone who wants to understand not only what happened with the region in the last thirty years but also what is happening there today.

– **Serhii Plokhy, Harvard University**